

2011-03-22

Dnr 43-2010:268

Beslut

efter riktad tillsyn inom området
skolpliktsbevakning i Friskolan Lyftet i Gävle
kommun

Friskolan Lyftet AB

Vinddraget 20 B, Andersberg

802 77 Gävle

Friskolan.Lyftet@friskolanlyftet.se

Riktad tillsyn inom området skolpliktsbevakning i den fristående skolan Lyftet i Gävle kommun

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens riktade tillsyn inom området skolpliktsbevakning syftar till att säkerställa skolpliktiga barns rätt till utbildning. Skolinspektionen ska bedöma om kommunen och skolor belägna i kommunen uppfyller författningarnas krav med avseende på skolpliktsbevakning.

Om en skolpliktig elev i en skola utanför det offentliga skolväsendet för barn och ungdom är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak ska huvudmannen för skolan, enligt skollagen, anmäla förhållandet till barnets hemkommun. Huvudmannen och skolan har ett eget ansvar att bevaka att elever som tagits emot får sin rätt till utbildning tillgodosedd. Huvudmannen och skolan måste då elev är frånvarande utan giltig orsak utan oskäligt dröjsmål utreda/undersöka vad frånvaron beror på och sätta in lämpliga åtgärder så att eleven får föreskriven utbildning. Om åtgärderna inte leder till att eleven fullgör sin skolplikt och frånvaron är stor ska huvudmannen anmäla detta till hemkommunen. Kommunen ska pröva om barnet ska åläggas skolgång där. Huvudmannen för en fristående skola ska även snarast till skolpliktig elevs hemkommun lämna uppgift om när elev börjar eller slutar vid skolan.

Skolinspektionen har i tillsynen av Friskolan Lyftet inom området skolpliktsbevakning inte identifierat några brister som måste åtgärdas.

Skolinspektionen har inte funnit annat än att skolan har fungerande rutiner för frånvarorapportering. Rutiner för att ta reda på orsaken till att eleven är frånvarande fungerar. Skolinspektionen bedömer dock att skolan behöver förbättra sitt arbete med att åtgärda den frånvaro som inte beror på att eleven är sjuk eller har annat giltigt skäl att utebli. Skolan har rutiner för att kunna åtgärda ogiltig frånvaro men rutinerna verkar inte fungera fullt ut. Skolan lämnar snarast uppgift till elevens hemkommun om när eleven börjar eller slutar vid skolan. Huvudmannen rapporterar hög ogiltig frånvaro till berörd elevs hemkommun.

Skolinspektionen har i tillsynen av Friskolan Lyftet identifierat följande förbättringsområde som bör åtgärdas;

- Skolan behöver förbättra sitt arbete med att åtgärda den frånvaro som inte beror på att eleven är sjuk eller har annat giltigt skäl att utebli.

Bedömningar redovisas i bilaga 2.

Huvudmannen har ansvar för att åtgärder vidtas inom de områden som behöver förbättras. Huvudmannen ska lämna redovisning till Skolinspektionen senast den 22 juni, 2011.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit projektledaren Jonas Nygren, undervisningsrådet Elisabeth Fogelberg samt utredaren Caroline Lindqvist.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Ahlgren

Enhetschef

Britta Seeger

Utredare

Kopia till:

Gävle kommun

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Bilaga 2 Beskrivning och bedömningar för Friskolan Lyftet

Allmänt om den riktade tillsynen

I den riktade tillsynen undersöker Skolinspektionen ett avgränsat område i ett begränsat antal kommuner och skolor. Målet med denna riktade tillsyn är att bedöma om kommuner och huvudmän för fristående skolor samt skolor belägna i kommunerna uppfyller författningarnas krav med avseende på skolpliktsbevakning. Syftet med detta är att säkerställa alla skolpliktiga barns rätt till utbildning.

Bestämmelser om skolpliktsbevakning finns i skollagen. Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram till dess.

Målet med denna riktade tillsyn är att bedöma om kommuner och huvudmän för fristående skolor samt skolor belägna i kommunerna uppfyller författningarnas krav med avseende på skolpliktsbevakning. Syftet med detta är att säkerställa alla skolpliktiga barns rätt till utbildning.

De frågeställningar som ska besvaras inom ramen för den riktade tillsynen är följande.

- Har kommunen fungerande rutiner för bevakning av att alla skolpliktiga barn som ska vara folkbokförda i kommunen är skolplacerade eller får sin utbildning på annat föreskrivet sätt?
- Har kommunen och skolorna fungerande rutiner för frånvarorapportering?
- Fullgör huvudmannen för de fristående skolorna sin anmälningsskyldighet till hemkommunen när skolpliktig elev i de fristående skolorna är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak?
- Lämnar huvudmannen för de fristående skolorna snarast uppgift till elevens hemkommun när skolpliktig elev börjar eller slutar vid skolan?
- Har skolorna fungerande rutiner för att ta reda på orsaken till att eleven är frånvarande och för att kunna åtgärda den frånvaro som inte beror på att eleven är sjuk eller har annat giltigt skäl att utebli?
- Vilka strategier tillämpar skolorna för att få eleven att åter delta i undervisningen?

Friskolan Lyftet ingår i Skolinspektionens riktade tillsyn inom området skolpliktsbevakning. Skolan besöktes den 10 november 2010 av Britta Seeger och Caroline Lindqvist. Den riktade tillsynen omfattar 50 skolor och 28 kommuner. Tillsynen kommer att resultera i dels en övergripande rapport, dels ett beslut med bedömningar för respektive huvudman och skola där Skolinspektionen bland annat tar ställning till om skolförfattningarnas krav uppfylls.

Underlaget för Skolinspektionens bedömningar är dokument från huvudmannen och skolan samt den information som Skolinspektionen samlat in vid intervjuer och samtal

med representanter för huvudmannen samt rektor vid skolan. Företrädare för huvudmannen och rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i detta beslut.

Beskrivning och bedömningar för Friskolan Lyftet

Huvudman för skolan är Friskolan Lyftet AB. Organisationsnummer: 556604-4599

Verksamheten vid Friskolan Lyftet startade läsåret 2000/2001 som en 1–6 skola och omfattar nu förskoleklass samt årskurserna 1–9. Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94.

Friskolan Lyftet har en allmän inriktning. På skolan finns 139 barn och elever.

Friskolan Lyftet i Gävle	Antal elever
Elever	56
Elever med en ogiltig frånvaro över 20 procent	4
Elever med en sammanhängande ogiltig frånvaro på en månad eller mer	

Källa: enligt rektors uppgift 2011-01-11

Antal elever med en ogiltig frånvaro över 20 procent under två månader eller mer. Både ströfrånvaro och sammanhängande frånvaro.

Antal elever med en i huvudsak sammanhängande ogiltig frånvaro under minst en månad. (Det ska räknas som sammanhängande ogiltig frånvaro även om eleven varit närvarande vid enstaka lektioner eller enstaka dag under perioden.)

Har skolan fungerande rutiner för frånvarorapportering?

Bedömning:

Skolinspektionen har inte funnit annat än att författningarnas krav uppfylls.

Författningshänvisning:

3 kap. 14 § skollagen, 9 kap. 1 § första stycket skollagen

Beskrivning och motivering:

Skolan använder ett manuellt system för frånvarorapportering. För årskurserna 1–6 är det klassföreståndaren som registrerar närvaro respektive frånvaro och för årskurserna 7–9 gör undervisande lärare det. Det är alltid respektive klassföreståndare som ansvarar för att följa närvaron respektive frånvaron för sina elever. Klassföreståndaren håller rektor informerad om hur frånvaron ser ut.

Om en elev är frånvarande utan att vara sjukanmäld så ringer läraren alltid till vårdnadshavaren för att informera och för att ta reda på orsaken till frånvaron.

Fullgör huvudmannen för de fristående skolorna sin anmälningsskyldighet till hemkommunen när skolpliktig elev i de fristående skolorna är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak?

Bedömning:

Skolinspektionen har inte funnit annat än att författningarnas krav uppfylls.

Författningshänvisning:

3 kap. 14 § skollagen

Beskrivning och motivering:

Rector och huvudman beskriver att kommunen inför Skolinspektionens besök upprättat en tydligare rutin för när och till vem de fristående skolorna ska rapportera hög och ogiltig frånvaro. Huvudmannen har tidigare gjort en allmän anmälan i de fall elever haft hög och ogiltig frånvaro och menar att en tydlig mottagare på kommunen har underlättat förfarandet. Kommunen har definierat hög frånvaro som 100 procent frånvaro under tre veckor.

Skolinspektionen betonar vikten av att skolan ser detta som ett riktmärke och även fortsättningsvis gör en egen bedömning av när frånvaron i övriga fall är så hög att en anmälan till kommunen ska göras.

Lämnar huvudmannen snarast uppgift till elevens hemkommun när skolpliktig elev börjar eller slutar vid skolan?

Bedömning:

Skolinspektionen har inte funnit annat än att författningarnas krav uppfylls.

Författningshänvisning:

9 kap. 15 § skollagen

Beskrivning och motivering:

Huvudmannen lämnar uppgift till barn- och ungdomsförvaltningen när elev börjar eller slutar vid skolan. Detta sker, i enlighet med kommunens rutin, genom att administratören på friskolan meddelar statistiksamordnaren på förvaltningen när elev börjar eller slutar på skolan.

Har skolan fungerande rutiner för att ta reda på orsaken till att eleven är frånvarande?**Bedömning:**

Skolinspektionen har inte funnit annat än att författningarnas krav uppfylls.

Författningshänvisning:

9 kap. 1 § skollagen, 3 kap. 14 § skollagen

Beskrivning och motivering:

Om en elev är frånvarande utan att vara sjukanmäld så ringer läraren alltid till vårdnadshavaren för att informera och för att ta reda på orsaken till frånvaron.

Det är klassföreståndaren som gör den första bedömningen av om en elev har hög frånvaro. Klassföreståndaren kallar då eleven och vårdnadshavaren till ett möte för att utreda orsaker till elevens frånvaro. Åtgärdsprogram upprättas och utvärderas efter cirka fem veckor. Fler möten genomförs och nya åtgärdsprogram upprättas om frånvaron fortsätter. Finns det signaler om mobbning så kopplas skolans antimobbingteam in. Vid fortsatt hög frånvaro kallar rektor till elevvårdskonferens där vårdnadshavare, rektor, klassföreståndare och eventuellt andra som kan stötta familjen träffas för att utreda orsakerna till elevens höga frånvaro och för att bestämma hur man ska gå vidare.

Har skolan fungerande rutiner för att kunna åtgärda den frånvaro som inte beror på att eleven är sjuk eller har annat giltigt skäl att utebli?**Bedömning:**

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver förbättra sitt arbete med att åtgärda den frånvaro som inte beror på att eleven är sjuk eller har annat giltigt skäl att utebli.

Författningshänvisning:

9 kap. 1 § skollagen, 3 kap. 14 § skollagen

Beskrivning och motivering:

Skolan har tagit fram ett antal allmänna stödåtgärder för elever med frånvaro. Stödåtgärderna har grupperats efter elever som ofta har sen ankomst, elever med hög sjukfrånvaro samt "skolkare". Exempel på stödåtgärder är att involvera eleven i lektionsplaneringen avseende innehåll och utformning för att öka elevens motivation att delta och att boka tid för elev och vårdnadshavare hos skolhälsovården. Vid hög sjukfrånvaro kan också en planering upprättas för skolarbete som eleven kan genomföra i hemmet med stöd av undervisande lärare. För elever som ofta skolkar från

lektioner kan en överenskommelse göras att undervisande lärare söker upp eleven strax före lektionen. Skolan erbjuder alla elever frukost varje morgon. Skolan ser det som ett sätt att ge förutsättningar för ökad närvaro.

Rektor lyfter samarbetet inom skolans elevvårdsteam som en framgångsfaktor när det gäller att åtgärda frånvaro. Det handlar mycket om att bygga goda relationer till eleven och till elevens vårdnadshavare.

När det konstateras att frånvaro beror på någon form av inlärningssvårigheter hos eleven så blir åtgärderna olika typer av stöd och anpassning i undervisningen.

Skolan har möjlighet att via "Familjestöd i skolan" som är kopplat till de sociala myndigheterna få "stöd i att stödja" familjen. Rektor upplever ett bra stöd från den resursen. Stödet är inte kopplat till en formell anmälan till socialtjänsten. För barn med olika diagnoser, t.ex. Asbergers syndrom, finns också stöd att få från Habiliteringen. Det finns också möjlighet att få stöd från de specialpedagoger som är knutna till det centrala Elevstödet i kommunen.

I enskilda fall sker samarbete kring åtgärder mellan skolan, familjen, socialförvaltningen, barn- och ungdomspsykiatri och polisen. Skolan menar dock att det är svårt att få detta samarbete att leda någonvart eftersom sekretessen hindrar de olika parterna att prata med varandra. I de fall familjen ger sitt medgivande att uppgifter kan lämnas mellan parterna kan samarbetet ge resultat.

Skolan har rutiner för att kunna åtgärda ogiltig frånvaro och Skolinspektionen uppfattar att skolan arbetar på ett bra sätt. Mot bakgrund av de ovan redovisade uppgifter som skolan har lämnat om antalet elever med ogiltig frånvaro gör Skolinspektionen dock bedömningen att rutinerna inte fungerar fullt ut. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver följa upp och utvärdera sina metoder för att kunna komma ännu längre i sitt arbete.